

УДК 338.48

Федотов Д.Є.¹, Кукліна Т.С.²

¹ студ. гр. ГФ-213м, НУ «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя

² канд. екон. наук, доцент, НУ «Запорізька політехніка», м. Запоріжжя

ІННОВАЦІЙНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА

На сучасному етапі розвитку вітчизняної економіки в умовах цифровізації її галузей основним засобом зростання і розвитку суб'єктів господарювання у довгостроковій перспективі стають досягнення науково-технічного прогресу та інновації. Сьогодні, врахову чи значний природно-рекреаційний та історико-культурний потенціал країни, особливої уваги заслуговує розбудова туристичної галузі, де постійне впровадження новітніх розробок є реальною запорукою сталого розвитку туризму в Україні.

Надзвичайної актуальності набуває пошук нових технологій, здатних забезпечити підвищення ефективності функціонування туристичної індустрії, складовою якої є готельно-ресторанне господарство. Для підприємств готельно-ресторанного бізнесу інноваційні технології є одним з ключових факторів успіху сфери обслуговування та зумовлюють створення необхідних умов для її сталого розвитку, забезпечують створення конкурентоспроможних послуг [1].

Аналіз вітчизняних й зарубіжних наукових джерел, присвячених різним аспектам інновації, свідчать, що існує багато підходів трактування сутності даного поняття. Інновації – це процес створення, освоєння, поширення

соціально-організаційного і виробничо-економічного потенціалу, що лежить в основі інновації. Призначення інновацій в економічній системі держави і роль в господарському процесі розкривається через її функції, а саме відтворювальну, інвестиційну, стимулюючу. Кінцевою метою впровадження інновацій є підвищення економічної ефективності суб'єкта господарювання. Характерними ознаками інновацій є: науково-технічна новизна; здатність інновації до матеріалізації у нові досконалі види продукції, засоби і предмети праці, технології і організації виробництва; здатність до комерціалізації самої інновації або результатів її впровадження.

Серед напрямів інноваційного розвитку готельно-ресторанного бізнесу можна виділити такі як: управлінські, сервісні, технологічні, продуктові. Впровадження інноваційних технологій у сфері послуг повинно здійснюватись за принципами: науковості, відповідності потребам споживачів, комплексності, безпеки та гарантії та результативності [2].

Застосування інноваційних методів, прийомів, засобів підготовки і реалізації інновацій та впровадження інноваційних технологій знаходять своє відображення в інноваційному менеджменті. Інноваційний менеджмент – це система, в якій фактори взаємодіють між собою, які націлені на досягнення або підтримання потрібного рівня життєздатності та конкурентоспроможності підприємства за допомогою механізмів управління інноваційними процесами.

Мета інноваційного менеджменту:

- 1) розробка, поліпшення і впровадження нової продукції;
- 2) подальша модернізація і розвиток застарілих рентабельних виробництв.

Завдання – досягнення стану сфери господарської діяльності та господарчих систем, що здійснюють інновації; досягнення специфіки самого інноваційного процесу. Інноваційний менеджмент розглядається, як система, в якій фактори взаємодіють між собою, які націлені на досягнення або підтримання потрібного рівня життєздатності та конкурентоспроможності підприємства за допомогою механізмів управління інноваційними процесами.

Важливою складовою туристичної індустрії України є готельно-ресторанний бізнес і від успішності даної сфери послуг залежить розвиток туристичної інфраструктури, конкурентність національного туристичного продукту на вітчизняному та світовому рівні. Дослідження діяльності сфери послуг проводять з використанням інформаційних ресурсів державної служби статистики України за основним видом діяльності [3].

Складовою туристичної інфраструктури сфери послуг є колективні засоби розміщення та підприємств ресторанного господарства. Найбільша кількість колективних засобів розміщення була зафіксована у 2013 році, а найменша у 2022 році. В загальній кількості колективних засобів розміщення в Україні готелі та аналогічні засоби розміщення складають половину (49,6%), а в окремих регіонах цей показник досягає 80% (Вінницька, Житомирська, Львівська, Чернівецька, м. Київ). Дослідження вітчизняної ресторанної сфери показують коливання кількості підприємств ресторанного господарства (ресторани, кафе, бари, їдальні) в Україні протягом останніх 5 років.

У сфері готельно-ресторанного господарства України присутня регресивна модель розвитку, де причиною таких коливань стала втрата Криму, а також військові дії у країні, що спровокували поглиблення соціально-економічної кризи.

Підґрунтям інноваційного розвитку країни, економіки та її галузей є наукові дослідження та розробки, де найбільш важливим питанням є наявність фінансових ресурсів. Аналіз витрат на інноваційну діяльність показав, що в Україні спостерігається нестабільне інноваційне середовище, не зважаючи на те, що в порівнянні з 2000 роком у 2023 витрати на інноваційну діяльність помітно зросли. У 2022 році витрати на інновації були найбільшими, але більшість з цих коштів були спрямовані на розвиток оборонної промисловості, і така тенденція зберігається сьогодні.

Список використаних джерел:

1. Аналіз сучасного ринку ресторанних послуг та ефективність їх

застосування на підприємстві .А.О. Обозна, Н. М. Шабельник, І. А. Федотов.
Інвестиції: практика та досвід. № 13 2019. URL :
http://www.investplan.com.ua/pdf/13_2019_5.pdf.

2. Завадинська О. Ю. Інноваційні технології господар вання в ресторанному господарстві. *Ресторанний і готельний консалтинг. Інновації.* № 2. 2018. С. 93–101.

3. Карюк В. І. Іновації, як фактор розвитку сучасного туризму в Україні.
URL : http://tpe.econom.uni.kiev.ua/data/2016_33zb33_11.pdf.